

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо запровадження механізму відсоткового відрахування для підтримки неприбуткових організацій)», реєстр. № 7501 від 28.06.2022, внесений народними депутатами України Грищуком Р. П. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Завдання законопроекту полягає у внесенні до бюджетного законодавства змін, які, на думку авторів, необхідні для забезпечення реалізації права платників податків самостійно, на власний розсуд розпоряджатись частиною бюджетних коштів, отриманих у вигляді податку на доходи фізичних осіб, на користь визначених ними неприбуткових організацій.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація норм законопроекту не матиме впливу на дохідну частину державного та місцевих бюджетів.

Водночас практичне впровадження у бюджетне законодавство запропонованих у законопроекті змін може призвести до зменшення обсягу коштів, які передбачені у відповідному бюджеті для видаткової частини.

За даними, зазначеними у пояснювальній записці, 30 відсотків платників податку на доходи фізичних осіб виявляють бажання самостійно визначати неприбуткові організації, які необхідно підтримувати напряму з бюджету, а не через розпорядників бюджетних коштів.

З урахуванням викладеного, зменшення ресурсу видаткової частини бюджетів може становити (в умовах 2021 року): державного бюджету – 0,7 млрд грн, місцевих бюджетів – 1,3 млрд гривень.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Обсяг зменшення ресурсу для видаткової частини державного та місцевих бюджетів залежатиме від кількості осіб, які подадуть відповідні заяви.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Прийняття законопроекту потребуватиме компенсаторів для забезпечення витрат загального фонду державного бюджету та відповідних місцевих бюджетів на передбаченому законодавчому рівні, у тому числі для видатків на

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000A2FE2E00D1248B00

Підписувач Улютін Денис Валерійович

Дійсний з 10.11.2020 12:52:22 по 10.11.2022 12:52:22

Міністерство фінансів України

35020-05-2/15572 від 19.07.2022

охорону здоров'я, соціальний захист та соціальне забезпечення населення, освіти, національну безпеку і оборону тощо.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект суперечить частині першій статті 27 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс), зокрема суб'єкт права законодавчої ініціативи не подав пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Одним із принципів верховенства права є юридична визначеність, яка передбачає, що законодавець повинен прагнути чіткості та зрозумілості у викладенні його норм, недопущення можливостей для їх довільного трактування.

Однак, розглядаючи норми зазначеного законопроекту в комплексі з нормами взаємопов'язаного з ним проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо запровадження механізму відсоткового відрахування для підтримки неприбуткових організацій)» (реєстр. № 7500 від 28.06.2022) (далі – проект Закону № 7500), слід зазначити, що внесення таких змін у запропонованій редакції може створити низку правових колізій під час застосування їх на практиці.

Законопроектом передбачено внести зміни до статті 2 Кодексу, відповідно до яких пропонується виключити з поняття «видатки бюджету» слова «відсоткове відрахування частини податку з доходів фізичних осіб на користь неприбуткових організацій».

Також слід зауважити, що податковим та бюджетним законодавством в Україні справляння такого податку, як «податок з доходів фізичних осіб», не передбачено.

Відповідно до змін, запропонованих у проекті Закону № 7500, таке «відрахування» є частиною податку на доходи фізичних осіб (в редакції цього законопроекту – «податку з доходів фізичних осіб»), сплаченого за попередній податковий (звітний) рік, яка повинна бути перерахована органами Казначейства у поточному бюджетному році певному колу неприбуткових організацій, на підставі зведеного розрахунку, поданого органами ДПС, за заявами платників податків.

Проте у пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що кошти, які будуть перераховуватися неприбутковим організаціям відповідно до запропонованого механізму «відсоткового відрахування», не є прямими витратами державного бюджету, оскільки не зменшують суму доходів державного бюджету і базу податкових надходжень – змінюється лише

механізм їх розподілу. Зокрема, такі кошти розподілятимуть не розпорядники бюджетних коштів, а безпосередньо платники податків.

Одночасно слід зазначити, що податок на доходи фізичних осіб є одним із джерел доходів державного та місцевих бюджетів, який зараховується до них у визначених бюджетним законодавством частках (законопроектом вони не змінюються), кошти від надходження якого враховуються у видатковій частині таких бюджетів у повному обсязі та враховуються при підготовці та затвердженні бюджетних програм на відповідний бюджетний рік.

З огляду на це, кошти «відсоткового відрахування», які відповідно до проекту Закону № 7500 органи Казначейства повинні будуть перераховувати до 1 жовтня поточного бюджетного року неприбутковим організаціям, вже будуть розподілені між затвердженими бюджетними програмами на той таки бюджетний рік.

З урахуванням вищевикладеного вважаємо, що законопроект суперечить принципам, на яких ґрунтується бюджетна система України та які визначені у статті 7 Кодексу, зокрема:

збалансованості – повноваження на здійснення витрат бюджету мають відповідати обсягу надходжень бюджету на відповідний бюджетний період;

цільового використання бюджетних коштів – бюджетні кошти використовуються тільки на цілі, визначені бюджетними призначеннями та бюджетними асигнуваннями.

Також зазначаємо, що Мінфін не підтримує проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо запровадження механізму відсоткового відрахування для підтримки неприбуткових організацій)» (реєстр. № 7500 від 28.06.2022), внесений народними депутатами України Грищуком Р. П. та іншими, який системно пов'язаний із законопроектом і за своєю суттю є базовим стосовно нього.

Ураховуючи вищевикладене, Міністерство фінансів України не може підтримати проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо запровадження механізму відсоткового відрахування для підтримки неприбуткових організацій)», реєстр. № 7501 від 28.06.2022, внесений народними депутатами України Грищуком Р. П. та іншими.

**Перший заступник
Міністра фінансів України**

Денис УЛЮТІН